

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 144 (1894) ♦ Четвер, 30 липня 1998 року ♦ Ціна договірна

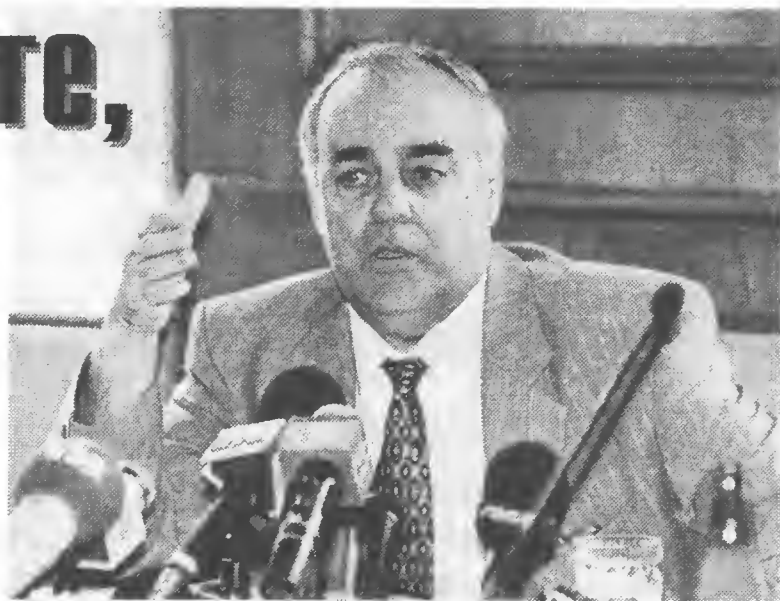
За рік можна зробити те, що не зроблено за сім

3 прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА

У вступному слові Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко подякував журналістам, котрі прибули на цю зустріч. Олександр Ткаченко задав тему подальшої розмови про проблему розвитку суспільства. Він, зокрема, нагадав, що у радах, а всіх рад у нас 12069, на сьогоднішній день налічується 230604 депутати різних рівнів.

— Таким чином, — сказав Олександр Миколайович, — як бачите, ради охоплюють усі сторони життя, суспільного розвитку нашої держави. І, безперечно, до рад і раніше, і сьогодні прикуто багато уваги, бо з роботою рад, з їх рівнем люди поєднують свої надії і на сьогодні, і на перспективу.

(Продовження на 2-й стор.).

Вийшла в поле... міліція

На Рівненщині збирання ранніх зернових ледь розпочалося, а вже впроано п'яту частину площ. Особливо споряться жнива у Млинівському, Дубнівському, Радивилівському районах. Та й намолоти тут вищі — сягають 30 центнерів. Сутужніше у північних районах, де хліборобам «підмочили» репутацію останні зливи.

«Жнивує» й міліція — затримано понад 30 крадіїв зерна, запчастин та пально-мастильних матеріалів. Державі повернуто майже 10 тисяч гривень.

Порозуміння з сусідами та колишніми супротивниками

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з послами зарубіжних країн та представниками міжнародних організацій, які акредитовані в Києві.

Олександр Ткаченко розповів про роботу парламенту нового скликання, а також наголосив на важливості зв'язків між законодавчими органами різних держав. Донедавна у Верховній

Раді налічувалося близько 60 міжпарламентських груп.

Глава ВР назвав одним із пріоритетних зовнішньополітичних напрямів — дружбу з сусідніми державами, зокрема з Росією. О. Ткаченко вважає важливим і співробітництво з міжнародними організаціями. Торкаючись теми розширення НАТО на схід, Голова ВР заявив, що нині альянс відходить від доктрини військового протистояння і налагоджує співпрацю з колишніми супротивниками. Він закликав НАТО й надалі враховувати у своїй політиці інтереси всіх сторін.

Закордонне меню для нашого малюка...

Взятися за перо спонукав діалог, випадково почутий в спеціалізованому молочному магазині.

— Чому не торгуєте одеським «Пармалатом»? — запитувала молодий з дитям на руках.

— Бо його нам не постачають, — почула у відповідь. — Та маємо таке саме молоко тривалого зберігання з інших міст України, Прибалтики.

— Даруйте, але це ось для нього, — кивнула молодий на дитя. — У якості «Пармалату», що виробляється з продукції близьких до Одеси господарств, я впевнена, а того, що пропонуєте, — ні. Ви можете гарантувати, що воно з безпечних зон?

— Так перевіряють же.

— Еге, перевіряють. Купила імпортерний сік, то з донькою до лікарні потрапили. Тепер отой імпортер дорогою обминаю... Що ж, шукатиму «Пармалат» в інших магазинах.

— І даремно, його, кажуть, уже взагалі не випускають...

(Закінчення на 8-й стор.).

Суд дав «Правді України» «ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО»

Вищий арбітражний суд України задовольнив позов газети «Правда України» до Міністерства інформації про визнання недійсним наказу Мінінформу від 28 січня 1998 року про тимчасове призупинення друкування і випуску газети. Завогу до рішення Вищого арбітражного суду парламент України прийняв дві постанови — 3 і 11 лютого цього року — про визнання недійсним наказу Мінінформу із пропозицією Кабміну сприяти відновленню випуску «Правди України». 3 лютого Верховна Рада також дала доручення Генеральній прокуратурі вивчити законність дій Мінінформу. До речі, це розпорядження підписав нинішній Голова ВР, на той час перший заступник глави парламенту Олександр Ткаченко. Однак, як зазначає головний редактор газети Олександр Горобець, Генпрокуратура стала на захист незаконних дій Мінінформу та намагалася протидіяти розгляду справи в суді.

Після заборони «Правда України» виходила напівлегально. Рішення про призупинення виходу газети, яка активно публікувала напередодні виборів матеріали на підтримку партії «Громада», стало першим фактом адміністративного втручання держави у діяльність друкованого органу і отримало широкий критичний резонанс і в нашій державі, і за її межами.

Менше чиновників — більше роботи

Кримський парламент на своєму засіданні скоротив чисельність секретаріату на 25% — із 102 чоловік до 74. Зменшення апарату означатиме скорочення на 35% фонду заробітної плати. Депута-

ти також прийняли за основу проект постанови про зміну структури Ради міністрів Криму. Згідно із запропонованим урядом законопроектом, у системі республіканських органів виконавчої влади

передбачено 10 міністерств і 10 комітетів. Ліквідуються міністерства торгівлі, зовнішньоекономічної діяльності та захисту прав споживачів, комітети з рибного господарства та рибної промисловості, з охорони пам'яток, із матеріальних ресурсів та резерву. Натомість створюється Міністерство палива та енергетики.

P.S.

За даними МінНС, три чверті території Європи (близько 7,5 млн. кв. км) забруднено радіоактивним цезієм внаслідок Чорнобильської катастрофи. О Уряд України схвалив пропозицію МінаПК про вступ до Міжнародної асоціації з контролю за якістю наслідків (ІСТА).

За рік можна зробити те, що не зроблено за сім

3 прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА

(Початок на 1-й стор.).

Хотів би сказати і те, що, безперечно, Верховна Рада працює в режимі найбільшої відкритості і прозорості. Як Голова Верховної Ради, працюючи раніше заступником, завжди відчував те, що 50 мільйонів населення України уважно стежать за роботою парламенту. І, безперечно, кожен по-своєму робить оцінку. Але в цій оцінці велику роль відіграють наші засоби масової інформації: преса, радіо, телебачення. І формується думка взагалі про ради знизу доверху, формується думка про керівництво і про кожного депутата зокрема.

Розумію і те, що як Голова Верховної Ради я якоюсь мірою є невідкритою планетою для багатьох, хто хоче знати, що собою представляє Ткаченко. Одна справа — просто депутат, інша справа — перший заступник Голови Верховної Ради, а ще інша — Голова Верховної Ради.

За місяць-два звикнуть люди, звикне преса, телебачення, радіо, і ми знайдемо спільну мову, спільне розуміння тих невідкладних завдань, що стоять перед нашою державою.

Україна — не рекордсмен з обрання Голови ВР

Тепер дозволяйте мені поінформувати вас у деталях з питань, пов'язаних із першою сесією Верховної Ради, та певною мірою викласти свої думки, бачення роботи Верховної Ради на перспективу.

24 липня завершилася перша сесія Верховної Ради 14-го скликання. Вона тривала більше двох місяців. Наступна сесія, як і визначено Конституцією, розпочне свою роботу 1 вересня цього року.

У багатьох випадках йшлося, що наш парламент згаяв чимало часу, обираючи Голову Верховної Ради протягом 69 пленарних засідань. У цих міркуваннях є раціональне зерно, якщо підходити суто арифметично. За такий тривалий час можна було б розглянути багато законотворчих питань.

Але погляньмо на цю справу з іншого боку. У країні вперше вибори народних депутатів відбулися за пропорційно-мажоритарною системою. Вперше в українському парламенті почали працювати фракції політичних партій. До них влилися або не влилися депутати, обрані в мажоритарних округах. І от під час обрання Голови Верховної Ради, заступників Голови, голів комітетів відбувся складний процес структуризації Верховної Ради, визначення чітких позицій фракцій і, безперечно, окремих депутатів.

Ви, сподіваюсь, розумієте, що це процес не одномоментний, він не міг здійснитися в один день, уже 12 травня. Ніхто ніколи в жодному парламенті так не вирішував це питання. Вчора я приймав посла Індії, у них вибори відбулися раніше, ніж у нас, і вже 4 місяці там не можуть обрати керівництво парламенту. Тому не такі ми вже великі рекордсмени з цих питань. Є, виявляється, більш демократичні і суспільства, і парламенти, де цей процес тривалиший, бо всі прагнуть не допустити помилок. І чи не краще, що цей процес відбувався в гострих дискусіях під час обрання Голови Верховної Ради, а не під час розгляду конкретних законопроектів. Ви знаєте, що дехто і таку пропозицію вносив, щоб проводити засідання сесії Верховної Ради та й узгоджувальної ради фракцій під керівництвом п'яти представників фракцій. І в цей час, приймаючи закони, шукати десь якесь «вікно», щоб обрати керівництво парламенту. Отже, не варто так прямолінійно, одноозначно оцінювати хід і значення першої сесії. І, думаю, час засвідчить: і позитив, і негатив ми мали за ці 69 пленарних засідань.

Згуртованість фракцій, розуміння ними позицій інших дають змогу поглибити роботу над законопроектами в комітетах, досягти вищого рівня компромісності, консенсусу і організованості у проведенні пленарних засідань. Уже перші засідання комітетів засвідчили, що таке бажання і вміння серед депутатів є. В комітетах працюють представники різних фракцій, тобто люди різних політичних поглядів. Але їхній професійний і життєвий досвід, прагнення працювати в інтересах усіх громадян, в

Фото Олександра КЛИМЕНКА

інтересах країни дають можливість сформувати спільну позицію, коли справа стосується окремого законодавчого акта.

А професіоналізм нашого парламенту не може викликати сумніву. Сьогодні в ньому із 441 народного депутата — п'ять академіків, більш як 99 — доктори і кандидати наук. Тобто, кожний четвертий депутат має відповідний науковий ступінь. Це свідчить про високий професійний рівень нашого парламенту нинішнього скликання.

Важливо і те, що комітети Верховної Ради очолили відомі політичні діячі, водночас фахівці високого класу, такі, як Олександр Мороз, Євген Марчук, Борис Олійник, Геннадій Удовенко, Михайло Ковалко, Володимир Семиноженко, Станіслав Гуренко, Георгій Крючков і ряд інших. Імена я міг би продовжувати називати. Це стосується як голів комітетів, так і голів фракцій.

Перша сесія впоралася із своїм завданням

Останнього пленарного тижня на розгляд було внесено майже 20 законопроектів, 10 із них прийнято в цілому як закони України. І три важливих законопроекти прийнято у першому читанні, серед них два з поданих Президентом відповідно до «Перехідних положень» Конституції.

У той же час ряд законопроектів, внесених у зв'язку з виданням указів Президента, було відхилено чи вони не отримали необхідної підтримки у сесійному залі.

Загалом із 41 внесеного законопроекту в зв'язку з виданням указів Президента Верховна Рада відхилила лише три за цей період, який ми розглядали. Направлено на доопрацювання декілька законопроектів, 15 законопроектів також перенесено на розгляд у вересні. У канікулярний період комітети наші працюватимуть, фракції працюватимуть над цими документами, і ми до цих 15 законопроектів повернемося.

Обнадійливою ознакою підвищення продуктивності, ефективності подальшої роботи Верховної Ради є те, що зароджуються, на мій погляд, добрі перспективи взаєморозуміння і співпраці між органами законодавчої і виконавчої влади. В основу покладено домовленості, досягнуті під час зустрічі Президента, Голови Верховної Ради, керівництва Верховної Ради, уряду. Ми домовилися, що після цієї наради у першій половині вересня відбудеться така зустріч і в сесійному залі за участю всіх депутатів.

Буде розглянуто ряд кардинальних питань, пов'язаних із прийняттям указів. І за цей час, я думаю, у нас буде достатньо можливостей, і в пресі, зважити позитивні і негативні наслідки прийнятих указів.

Президент однозначно сказав: якщо ті чи інші укази не виявлять позитиву і тих надій, які на них покладалися щодо покращення економічної ситуації, наповнення бюджету та інших питань, пов'язаних із розвитком економіки, то їх буде відкликано чи внесено в них відповідні доповнення і зміни.

Порозуміння позначилося конкретно на прийнятій Постанові про основні напрями бюджетної політики на 1999 рік, тобто в ухваленні бюджетної резолюції. Цим ми спільно та істотно сприяли прискоренню бюджетного процесу. Це вселяє надію, що цього року закон про бюджет і бюджет у цілому буде прийнято своєчасно, як визначено Конституцією.

Тепер дозволяйте зупинитися на деяких основних орієнтирах роботи наступної, другої сесії. Враховуючи значну кількість законопроектів, внесених на розгляд Верховної Ради за період з початку скликання, можна сказати, що її порядок денний буде дуже і дуже напружений. Загалом комітети пропонують до розгляду на другій сесії 222 питання, до яких, урахувавши альтернативні, увійшло майже 270 законопроектів.

До першого розгляду вже передбачається подати 85 питань. Серед них — 62 закони, які очікують повторного розгляду з урахуванням пропозицій і зауважень, які вносив Президент після нашого подання.

Крім 222 питань, внесених до переліку проекту порядку денного, в міру готовності до нього передбачено включити законопроекти з питань ратифікації міжнародних договорів, про внесення змін до адміністративно-територіального поділу та землекористування, звіти тимчасових слідчих комісій та підзвітних Верховній Раді органів, посадових осіб, кадрові питання та ін. У середньому щомісяця пропонується на другій сесії розглядати не менш як 50-55 законопроектів.

Якщо давати ширшу характеристику завдань наступної сесії, то особливу увагу передбачається приділити законодавчому регулюванню питань економічної політики і особливо фінансів. Таких питань буде внесено 89, тобто майже 30 процентів із загальної кількості. Із соціального захисту населення — 34, проблем розвитку окремих галузей — 29, державного будівництва і правової реформи — 23, оборони і національної безпеки — 4, правоохоронної діяльності і боротьби із злочинністю — 16, гуманітарної політики — 27.

Характерні особливості подальшої роботи парламенту полягають, по-перше, я просив би на це звернути увагу, у перенесенні основної законодавчої роботи в комітети, що істотно підвищить результативність пленарних засідань. Ми ставимо перед собою завдання обов'язково дотримуватися тих регламентних норм, якими передбачається протягом календарного місяця два тижні працювати в пленарному режимі, один тиждень обов'язково працювати в комітетах і один тиждень — з виїздами на місяць. Ті порушення, які ми робили, змушувало життя їх робити, бо ми не встигали розглядати той чи інший закон, той чи інший законопроект, що його невідкладно подавав Президент. Це накладало, з одного боку, позитив, а з другого, — негатив, бо депутат не мав часу свою точку зору висловлювати в робочому порядку на засіданнях комітетів. Коефіцієнт корисної дії парла-

менту, безперечно, від цього страждав, і це ми з вами чудово бачили і розуміли.

По-друге. Треба посилити співпрацю комітетів Верховної Ради з суб'єктами законодавчої ініціативи на стадії підготовки ними законопроекту. Тобто це робота із міністерствами, з комітетами і, безперечно, з керівництвом тих державних установ, які готують ті чи інші проекти законів.

Головний інвестор — населення

У наступний сесійний період і надалі найважливішим завданням парламенту цього скликання є, безперечно, поглиблення конструктивної співпраці з виконавчою владою щодо створення необхідної законодавчої бази для прогресивних зрушень у реформуванні економіки і позитивному вирішенні комплексу соціальних питань.

Подальше вдосконалення законодавчої бази має здійснюватись у напрямі забезпечення реалізації наступних завдань. Перше — це ефективне державне регулювання пріоритетних галузей економіки, передусім агропромислового та енергетичного комплексів. Думаю, що ми вже від закликів перейдемо до конкретної справи, і ці питання набудуть свого відображення не лише у програмі парламенту, про яку я скажу нижче, й у бюджеті 1999 року. Здійснюватиметься віл повідна система контролю за дотриманням тих бюджетних положень, тих статей, що їх затверджує Верховна Рада.

Друге — проведення грошово-кредитної політики буде спрямоване на розблокування платіжної кризи, достатнє кредитування виробничої сфери. Це те, що також планувалося на 1998 рік, але з різних причин, а причини були одним — зрозумілі, іншим — не зрозумілі, не здійснилося. Кабінет міністрів не об'єктивно підійшов до формування доходної частини бюджету 1998 року, точніше, не об'єктивно було оцінено валовий внутрішній продукт, і таким чином доходна частина сьогодні вимагає секвестрування самого бюджету 1998 року. І це питання теж у мас-медіа мується з різних підходів, але я хотів одразу сказати, що парламент дав право Президенту і Кабінету міністрів самим узяти на себе відповідальність скоригувати бюджет і, таким чином, нести відповідальність за це тим органам виконавчої влади, яким це передбачено нашим законодавством.

Третє — підвищення платоспроможного рівня населення, перетворення його заощаджень на стратегічний інвестиційний ресурс, здійснення ефективної структурної перебудови економіки.

Ви розумієте, що найбільші інвестори — це населення держави. А його позбавили цієї можливості. Нова законодавча база поверне її. Ми повинні працювати зі світовим співтовариством, європейськими та іншими державами, з близькими і далекими, бо весь світ користується інвестиціями і кредитами, але головним інвестором повинно бути своє населення. Ми маємо докорінно переглянути питання робочих місць, питання рівня заробітної плати, пенсійне забезпечення, стипендії та ін. Ми повинні вселити надію нашим громадянам, що держава — це рідна мати, а не мачуха. Якщо це нам вдасться, вважаю, парламент виконає ту місію, яка на нього покладена.

Наповнювати бюджет, створювати робочі місця

Прогнозуючи чи декларуючи напрями роботи парламенту, вживають таке поняття економічного розвитку нашої держави, як м'яко кажучи, монетарну систему ведення економіки. Скажіть мені, будь ласка, хто розкрив з початку і до кінця азбуку монетарної системи? Чому я за це веду мову? Повірте, я не перебільшую, коли кажу, що в залі Верховної Ради попереднього скликання, нинішнього скликання якщо є 5-10 відсотків народних депутатів, які розуміють, що таке монетарна система у співдружності з ринковою економікою, то добре.

І якщо ми попередню систему, планову, відкинули, то хто сьогодні розкрив,

які засоби масової інформації, чому у нас збої в тій чи іншій галузі економіки? Чому в цілому економіка пробуксовує?

Чому ми більше уваги приділяємо питанням пошуку іноземних кредитів, іноземних інвесторів, аніж своїх власних? У чому причина?

І я думаю, що тут серйозне недопрацювання наше, не преси, а недопрацювання найвищого законодавчого органу. Це серйозні недоліки в роботі наших фінансових органів: Міністерства фінансів, Казначейства, Національного банку і наявної кредитної системи.

Сьогодні ніхто до кінця не розкриває ці питання, хоча інколи кажемо: хто кого інвестує — чи зарубіжжя нас, чи ми зарубіжжя?

Хто розкрив сьогодні по-справжньому роботу Фондової біржі і роль Фондової біржі у стабілізації економіки, наповненні бюджету? Чи роль Фондової біржі у відпливі валюти з наших областей і держави в цілому? Час було б розкрити суть і значення Фондової біржі, яка повинна працювати на державу. Сьогодні вона працює, я думаю, не так, як цього вимагає і наше законодавство, і взагалі ведення економіки у нашій державі.

Ці матеріали подаються дуже скупо і не завжди розкривається їх глибина. Одні хочуть людей тримати в нерозумінні, а інші, можливо, через те, що до кінця самі не розуміють монетарної системи.

Треба провести, як кажуть, всеобуч нашого 50-мільйонного населення. Щоб усі зрозуміли, що ми будемо, як будемо і яку розробляємо модель нашої економіки в Україні.

Найближчим часом Верховна Рада має розглянути низку законопроектів, націлених на подолання економічної кризи. Серед них — основні законопроекти, що стосуються питань урегулювання діяльності банківської системи, її зовнішніх і внутрішніх управлінь — на цьому я роблю наголос. Передбачаються основоположні законопроекти з валютного регулювання, оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, особистих доходів громадян та майна.

Ми повинні громадянам допомагати, а не принижувати їх системою оподаткування. Ми повинні допомагати нашим бізнесменам різного рівня — і середнім, і вищим і початківцям. Дати їм шанс, щоб вони наповнювали бюджет і вирішували головне — створення робочих місць. Ми повинні, мабуть, встановити якісь виміри на ту підприємницьку діяльність, яка дає 100, 200 чи 1000 робочих місць і відповідно запроваджувати пільги для цих підприємств, які справді створюють робочі місця, які справді чесно і добросовісно наповнюють бюджет, а не гаяти час на пошуки, не принижуватися, коли висувають умови при наданні кредиту чи інвестицій.

Крім того, наступна сесія розпочне свою роботу з ретельного розгляду таких важливих документів, як Основні засади соціально-економічної політики України, програми діяльності Кабінету міністрів, закону про державні адміністрації. Уже час його прийняти у другому читанні, я думаю, що Президент його підпише з тим, щоб закон про державні адміністрації і закон про місцеве самоврядування працювали синхронно, бо один без одного працювати не будуть. У нас є такі випадки, ви пам'ятаєте, в Одесі, сьогодні — в Черкасах, коли голова міської адміністрації хоче ліквідувати районну раду. На підставі якого закону, якої Конституції чи на підставі своїх особистих бачень? І хто дав право голові адміністрації міста чинити отаке беззаконня?

Хотів би звернути вашу увагу і на програму, яку ми чекаємо від Кабінету міністрів, та сподіваємося, що вона буде подана раніше, ніж проект бюджету, до 15 вересня. Таку програму Кабінет міністрів практично розробив.

Уважаю, щоб ця програма почала працювати, її необхідно забезпечити законодавчими актами, які гарантували б її успішне виконання.

Сподіваюсь на домовленість з Кабінетом міністрів, що разом з поданням програми уряд подасть і ряд законопроектів, які дали б можливість працювати цій програмі з першого дня після прийняття.

Змінимо систему контролю

Розраховую на те, що новий склад Верховної Ради, його апарат буде серйозно змінювати ставлення до системи контролю за виконанням законів і поправок, що їх приймає Верховна Рада.

Ми докорінно змінимо систему контролю: від обласних, районних до сіль-

ських рад. Робота Верховної Ради, робота керівництва, робота комітетів із головами рад усіх рівнів буде головним пріоритетом у діяльності нинішнього складу Верховної Ради. Ми повинні не тільки говорити про цю вертикаль, прийнявши відповідний закон, ми цю вертикаль повинні відновити. І ради, як найдемократичніші органи управління, мають працювати з тією віддачею і тими функціями, що визначені і законом, і Конституцією.

Істина має бути єдина

Щодо наших відносин з вами, з пресою, хотів би сказати одне, шановні друзі. Я не новину кажу, що преса, радіо, телебачення, хоч і неконституційно, себе вважають четвертою владою. Тож давайте, щоб цей четвертий орган влади працював на авторитет держави.

Тому об'єктивність висвітлення роботи найвищого законодавчого органу мусить стати моральною нормою. А припущення його, як це робиться у телепередачі «7 днів» щотижня, то цей примітивізм, оцей насміх зі своєї держави, зі своїх людей, з тих депутатів, які представляють цілі регіони, 160—180 тисяч виборців, не повинно дозволятися нікому, навіть ведучим. Ми можемо позитивно чи негативно ставитися одне до одного, комусь хтось подобається, комусь не подобається. Але ми представляємо ту державу, той народ, тих виборців, які нам довірили себе представляти у найвищому законодавчому органі. А робити з цього, як кажуть, дешеві підсумки, нікому права не дано.

Ви подивіться останню передачу «7 днів», коли йшла розмова про те, де відпочиватимуть депутати. Хіба це головне, де ми будемо відпочивати? Де кому прийде, нехай відпочиває на здоров'я, людина це заслужила. Хто — тут, хто — за кордоном, такий час настав, ми з вами живемо у демократичному суспільстві. І якщо це так, то давайте, мабуть, цим і користуватися за повною програмою. Ніколи я собі не дозволив і як депутат, і як Голова парламенту втручатися у роботу будь-якої редакції, великої чи малої. І питати, куди творчі працівники вирушили відпочивати чи проводити свій вільний час. Це — справа кожного. А якщо ми демократію розуміємо отак примітивно, то можна на цьому півпрограму будувати. Я думаю, що жодний сенат, жодний конгрес не дозволив би в своїй державі збиткуватися з представників вищого законодавчого органу при всьому їхньому демократизмі.

Наведу такі приклади з економіки. У такій державі, як Японія, цінами регулюється 4 мільйони видів продукції. В Америці — у 2 рази менше. А у нас хочуть, щоб ми нічого не контролювали, і пропонують нам таку модель. І коли ми кажемо, що демократія також повинна мати відповідні конституційні норми і їх треба дотримуватися, то вважають, що це тільки для одних, а для інших це необов'язково.

Коли ставиться питання купівлі-продажу землі чи купівлі-продажу підприємства за безцінь, то в себе вони цього не допускають, а нам рекомендують. Давайте ж ми піднімо до національного єгоїзму своє. Давайте ми подумаємо, хто ми є. І я не думаю, коли б ми критикували парламент, чи сенат, чи конгрес будь-якої держави у своїй пресі, нам би це зійшло безслідно. А ми дозволяємо не тільки собі, а й іншим засобам масової інформації отак негативно ставитися до Президента чи до Верховної Ради, чи до окремих депутатів. І хотів би, шановні колеги, ведучи за це мову, сказати ось що. Ми маємо розуміти: авторитет нашої держави — це авторитет кожного з нас.

Цю розмову я веду для того, щоб ми з вами працювали дружно, злагоджено, з порозумінням. Щоб ми, зустрічаючись, віднаходили відповіді на всі питання, які виникають. І якщо комусь те чи інше питання чи відповідь незрозумілі чи не подобаються, давайте ми знайдемо підхід. Але коли ми хочемо, щоб наша преса була справді об'єктивною і цивілізованою, справді демократичною, давайте самі це робити. Ніхто чужий не прийде до нас це робити. Ми не провінція Європи, ми не провінція східних держав.

Відповідаючи на запитання журналістів про коригування бюджету 1998 року, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко вказав, що з цієї проблеми він мав розмову з Президентом і Прем'єр-міністром. Йшлося про те, що закон про бюджет, зокрема його стаття 33, не забороняє вносити зміни, не вдаючись до розгляду цього питання в сесійному залі. Цю позицію серйозно розглядали і в Комітеті з питань бюджету, який очолює Юлія Тимошенко.

— І ми дійшли висновку, що не буде порушення закону, якщо Кабінет міністрів і Президент внесуть відповідні корективи до бюджету-98, не вдаючись до розгляду даного питання в сесійному залі, — сказав Олександр Ткаченко. — І не через те, що ми хочемо перекласти вину з себе на виконавчі органи, ні! Але було допущено помилку на першому етапі, точніше, під час формування доходної частини.

Ви уявіть собі на хвилину, що питання про секвестрування бюджету передали на розгляд до залу парламенту. Скільки, ви прикиньте, потрібно часу, щоб пройти по всіх статтях, — з кого взяти, кому дати?!

Ви пам'ятаєте, що подібне питання було порушено у російській Думі. Нижня палата теж дійшла висновку: відповідальність на себе мають взяти ті, хто на першому етапі припустився помилки... Думаю, це правильно!

Що стосується бюджету на 1999 рік, думаю, що із прийняттям бюджетної резолюції визначено параметри майбутнього бюджету, напрями і його пріоритети. Це дасть можливість під час формування бюджету наступного року визначитися, який він повинен бути об'єктивно, без подальшого коригування.

Ви пам'ятаєте, що зі статті 2 проекту резолюції зав'язалася серйозна дискусія в парламентському залі. Йшлося про дефіцит: у 2 відсотки, в 6 чи 8 відсотків. Фракція лівих вносила пропозицію про дефіцит бюджету в 6 відсотків, прогресивні соціалісти наполягали на 7, а Кабінет міністрів — на 2 відсотках. Але забули за дві позиції. Перша: дефіцит бюджету визначається доходною частиною, а доходна частина визначається валовим внутрішнім продуктом. То чому не закласти до бюджету 99-го приріст валового продукту, я об'єдно кажу, в 12—15 відсотків? Це дає змогу одразу вирішити питання. З цієї маси валової продукції мати три—три з половиною мільярда доходів до бюджету, і тоді може йтися про дефіцит бюджету на рівні 2 відсотків — питання немає. І питання соціального захисту населення будуть враховані.

На сесії наводили різні приклади з інших держав. Коли їхні економіки були в кризі чи наставав перехідний період, дефіцит бюджету сягав 20—28 відсотків і більше. Тобто це справа кожної держави. Мене дивує, що нам хтось має диктувати. У кого голова повинна більше боліти: у керівництва держави за свій народ чи в тих, хто прийшов нам допомогти, але ж допомогти не без вигоди, ставлячи відповідні умови?

Ми за співпрацю. Весь світ так працює. І ми за це. Але наші внутрішні питання — це наша справа, в неї ніхто не може втручатися.

Тому ми і сформулювали другий пункт бюджетної резолюції чітко і ясно. Не визначаючи відсоткову ставку дефіциту, визначилися стосовно розв'язання всіх соціальних проблем — зарплата, пенсії, стипендії. За це проголосували 286 голосами на сесії.

Журналісти не залишили поза увагою і обговорення в парламенті законопроекту про корпорацію «Нафтогаз України».

Олександр Миколайович був відвертий.

— Фракція Руху, — сказав він, — поставила умову: або це питання буде включено до порядку денного на узгоджувальній раді, або вони не голосуватимуть за жодне з інших питань. Я його вніс до порядку денного.

Енергетика — це економіка. І від того, в чій вона руках, державних чи приватних, залежить добробут будь-якої держави. Золотий пакет акцій завжди має належати державі. Чи то агропромисловий комплекс, чи то енергетика. Цей золотий пакет випущено сьогодні. І держава його намагається утримати, створивши національну компанію. Які структурні підходи — це вже інше питання. Але коли це питання було все-таки включено до порядку денного, я хотів, скажу вам відверто, показати і ту, і ту сторону, хто за що бореться. І, мені здається, це вдалося. І мас-медіа, і депутати, і ті, хто слухав, зрозуміли, що борються не за державні інтереси, а за корпоративні. Так ми розкрили дві сили, які, як кажуть, хотіли в парламентському залі довести свою правоту. На мою думку, правота з боку уряду і підтримувана віце-прем'єром Сергієм Тигилком доцільніша. Над цією позицією потрібно серйозно працювати. І ми цей закон прийняли, можна сказати, не з голосу, але й не за всіма вимогами. Пропонував прийняти у першому читанні, щоб доопрацювали

у Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки. А тоді, розкривши всю економічну доцільність з позиції держави, наприкінці вересня чи в жовтні можна виходити на розгляд цього питання. Ні, наполягають тільки сьогодні. Отже, одразу себе засвітили ті, хто наполягав, що не можна гаяти жодного дня, жодної години, їм треба сьогодні, бо завтра вже буде пізно, вони не встигнуть...

Далі Олександр Ткаченко сказав:

— Сьогодні, безперечно, я не хочу називати ті компанії, які хотіли б за безцінь приватизувати під виглядом спільних підприємств транснаціональні нитки, які подають газ чи нафту для Європи. Парламент і уряд не мають права допустити цього. Так само, як не маємо права, знецінюючи працю, знецінювати товар, що виробляється, принижувати свою державу і свою національну гідність.

Рішення про прийняття закону у другому читанні Олександр Ткаченко назвав поспішним. «Ми приймемо абсолютно новий закон, відповідно внісши зміни в той, що прийнято у другому читанні. Не знаю, як зреагує Президент, скористається своїм правом вето чи ні, — це справа Президента. Та переконаний, що йдеться про головне питання нашої економіки, яке «з рук і з кишені України» випустити ми не маємо права.

Взаємодія гілок державної влади — це один з пріоритетів діяльності Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка. Відповідь на запитання оглядача «Голосу України» підтвердила це. Олександр Миколайович сказав так:

— Я працюю в колективі парламенту. І не уявляю, щоб у колективі не було єдиного підходу в цілому. Здоровий глузд повинен брати гору. Є три гілки влади — законодавча, виконавча і судова, це записано в Конституції України. Вони мають і права, і обов'язки. Співпраця — не означає сліпе виконання вказівки, спір може бути. Але істина має бути єдина. Ставши Головою Верховної Ради, все робитиму, і думаю, мої колеги — заступники, голови комітетів, голови фракцій, — для співпраці між трьома гілками. Це на користь державі. А для газетарів буде більше можливостей для розкриття фундаментальних питань економічних законів розвитку держави, соціальних, правових та інших, тих, які конче потрібні для нашого суспільства. А крім того, ми сьогодні про людину забули: про інтелігентів, про науковців, про працівників агропромислового комплексу, про шахтаря. Ми його показуємо на перших сторінках у порваній майці чи порваній сорочці, як він каскою таранить. Хіба це такий наш менталітет? Хіба це рівень нашої держави?

Я робив зауваження нашій газеті «Голос України» — це газета Верховної Ради України. Обрали Голову Верховної Ради. І тут, як з комсомольського квитка, фотографію дають ліворуч, підвальчик маленький, а внизу корови пасуться. От таке фото!

Виходить другий номер чи третій, обирають двох заступників, і знову такі фотографії, маленький підвальчик, а внизу п'ять ворон чи сорок сидять на дроті, і хлопчик їх ганяє.

А фотографія здоровенна!

Це газета, яка має такий величезний тираж! Я розумію, що етюдів теж треба, але для них є відповідне місце в газеті, є відповідна полоса. А передова — це обличчя газети! Це обличчя творчого колективу! Справа не в Ткаченкові, чи в голові комітету, чи депутатів — це орган, це обличчя держави.

Ви не ображайтеся, але воно справді так.

Про ставлення Олександра Ткаченка до продажу землі та до висування єдиного кандидата у президенти від лівоцентристських партій відповідь була така:

— Земля — це не просто засоби виробництва. Коли економіка держави перебуває на межі краху, фінансово-кредитна система еквілібрує на межі інфляції. А зарубіжні науковці у співпраці з нашими фахівцями розробили проекти змін до Земельного кодексу і проекти законів про ціновий механізм на землю як підґрунтя для визначення землі як товару. Це вносять Президентів з поданням тих, хто нам дає кредити, чи інвестує ту чи іншу галузь, щоб земля стала товаром. Я — аграрник, ціну землі знаю. Її всі знають! Впевнений, за нинішньої економічної ситуації вносити і приймати такі закони, встановлювати ціну в 3, 4, 5 тисяч доларів

(Закінчення на 4-й стор.).

За рік можна зробити те, що не зроблено за сім

3 прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА

(Початок на 1—3-й стор.).

за гектар безглуздо. В Європі немає жодної держави, навіть на супісаних чи карбонатних ґрунтах, де ціна була б менша як 15 — 20 тисяч доларів!.. Ви мені не назвете жодної країни на Північно-Американському континенті — ані Канада, ані Америка — де земля коштувала б менш як 15 — 55 тисяч доларів за гектар, не кажучи про вартість землі у містах, де ця ціна у десятки разів вища!..

То хто штовхає нас на те, щоб ми, знецінивши основні засоби промислового виробництва, розваливши за рахунок лібералізації цін економіку, стали неконкурентоспроможними на своєму власному ринку? Ще й через лібералізацію цін за таким само ціновим механізмом зробили землю товаром? І не дай Бог, пропустити указ з цього питання. Тоді ми побачили б, у що перетворилася б наша земля через п'ять років. Її не треба завоювати, не треба крові... Її просто викуплять, і назад ми її не зможемо викупити, не буде за що. То хто дав право брати на себе отаку місію розправитися з державним безцінним добром?

Там, де є шахти для видобування алмазів, золота, срібла, інших коштовних і рідкісних металів, — це справа така: сьогодні воно є, завтра — нема. А продуктивність землі — це вічність. І оцінювати нашу українську землю тільки за тим, що вона родить хліб чи іншу продукцію харчування, не можна. Наша земля, лише 4,2 відсотка за територією суші планети, має більш як 5 відсотків корисних копалин на планеті. І все. Але є шар, коли зняти його, скажімо, 20—30 сантиметрів, все живе пропаде на планеті. Це імунний шар, це життя Планети. Хто дав право ним розпоряджатися, кому, якій фракції, якій Верховній Раді, яким керівникам держави?

Тому я вважаю, що у найближчі 10 — 20 років на Україні земля не може бути товаром. За незначним винятком, присадибних ділянок, за винятком надання землі в оренду для будівництва на 20, 30, 50 років, але під жорстким контролем держави. Це треба робити і це робиться.

А сьогодні, коли збідніли люди на селі, купити сертифікати будь-кому через підставні особи, через банки, а завтра прибрати їх латифундистам до своїх рук буде дуже просто. Спробуйте в Англії, чи в Німеччині, чи у Франції, щоб поле було не обгороджене і пройшло через той дріт у три лінії, чи через той парканчик невеличкий на чужій території...

В усьому світі нині скуповують землі... Ми живемо селами, а не хуторами, як Європа заселялася, Америка чи Канада. Вони заселялися хуторами. Це їхній спосіб життя. Чому нам нав'язують хуторську систему, хто дав право?

Отож вважаю, що земельне питання не просто фундаментальне — це наддержавне питання. І до нього спрощено підходити не можна.

Що стосується єдиного кандидата в президенти від лівого блоку, одне можу сказати: я від лівого блоку балотуватися у президенти не буду, це точно. А як вирішать політичні партії, як вирішать фракції лівого блоку в парламенті, це справи, як кажуть, фракцій. Все може вирішитися на фінішній прямій.

Про вертикалі виконавчої і законодавчої влади Олександр Миколайович сказав: вони співіснують паралельно. Вертикаль влади самоуправління — це 230 тисяч депутатів. Голів адміністрацій — 24 — обласних, 487 — районних, а разом з містами набереться близько 500—600 голів адміністрацій. Отож, співпраця має бути.

У нас є закон про місцеве самоврядування, але не підписано закон про державні адміністрації. Немає закону про місто Київ, немає закону про Кабінет міністрів. Ми будемо їх розглядати. У вересні вони знайдуть своє місце у порядку денному другої сесії.

Далі Олександр Ткаченко висловив думку про необхідність введення мораторію щонайменше на три роки стосовно оподаткування в агропромисловому комплексі, за винятком Пенсійного фонду.

— Інакше жодні кредити, жодні іноземні інвестиції нічого не дадуть. У нас 40 мільйонів гектарів сільгоспугідь, 34 мільйони гектарів орної землі. Назвіть мені державу в Європі, яка може порівнятися з нами. Жодна. Франція має 17 мільйонів гектарів, Англія 12 мільйонів гектарів орної землі. Земля — наш потенціал. Причому потенціал той, який може, як кажуть, бути поза конкуренцією і за кількістю, і за якістю продукції агропромислового комплексу.

Агропромисловому комплексу треба дати можливість напрацювати протягом трьох років оборотні кошти і поновити матеріально-технічну базу. Це перший етап. Думаю, що Президент піде на це, він розуміє проблему. Переконали, ми спільно знайдемо порозуміння, щоб ухвалити такий закон. І село з 1999 року почне підніматися на ноги. Село раніше давало до бюджету від 38 до 42 відсотків прибутку. За минулий 1997 рік село дало 240 — 250 мільйонів гривень і майже 800 мільйонів взаємозаліку. Це мізер. Вдумайтеся: село давало валового продукту раніше на суму близько 200 мільярдів карбованців! А сьогодні валовий внутрішній продукт всієї нашої держави обчислюється на 1999 рік у межах 112 — 114 мільярдів гривень. Ось де наш невичерпний, золотий запас.

Продовжуючи економічну тематику, журналісти цікавилися ставленням Голови Верховної Ради до такого інституту, як фондова біржа. Олександр Миколайович міркував так: фондова біржа — модель не наша. Але вона ефективна у більшості країн, де, крім свого власного виробництва, фондові біржі дають державі колосальні прибутки.

— Наша біржа мізер дає! Чому? А я вам прямо скажу просту істину. Чому

сьогодні не запускають вексельну систему? Це ж проста система: не треба збільшувати масу грошей по валовому внутрішньому продукту. Векселі: ви мені поставили продукцію, як з вами розраховався векселем. Ви взяли вексель, прийшли в банк і там одержали гроші. Іде не бартерний, а грошовий еквівалентний обмін. Це по-перше.

А по-друге, на біржі виходять із акціями, сертифікатами та іншими цінними паперами, продають їх тут же, на біржі, за гривні, ці гривні конвертують, і валюта пішла в наш банк? Та аж ніяк ні, назвіть мені хоч один такий банк.

Кредит потрібен, інвестиції потрібні — немає такої держави в світі, яка цим не користувалася б! Але — в розумних межах! У державі Національний банк повинен бути єдиним банком, який веде операції з валютою, в жодному разі комерційні банки не мають права дати можливість вивести за кордон бодай один цент. За один рік можна вирішити всі ті питання, які вирішували протягом семи років. Взяти лише під контроль Національного банку комерційні банки, і тоді доларизація нашої економіки відразу зникне... Сьогодні на нашому внутрішньому ринку в обігу гривні становлять 1/3, а 2/3 — це долари, дойчмарки, російські рублі. Експансія? Ми працюємо не на нашу економіку... Для того, щоб Україна вела розширене виробництво і мала достатньо кредитних коштів, фінансувала пріоритетні галузі, валовий внутрішній продукт повинен бути щонайменше 200 — 220 мільярдів гривень, тобто більший у два рази, ніж тепер. Це можна зробити максимум за три роки. І ми знаємо, як це зробити і законодавчо, і у виконавчій структурі. Але для цього нам потрібна та згода, за яку ми ведемо мову в цьому залі: не лайка, не протистояння, а серйозний підхід і розуміння.

Усі знають, що назад вороття немає. Ми будемо цивілізовану, суверенну державу. Вона може бути такою тільки за економічною незалежністю. Іншого підходу нема і ніколи не буде.

На питання кореспондента журналу «Марксизм і сучасність» Міли Ябрової, що планує Верховна Рада зробити для розширення економічної інтеграції в рамках СНД та науковесних виробництв, Олександр Ткаченко відповів:

— Якщо ми до бюджету 1999 року до витратної частини не закладемо мінімум півтори, хоча б півтори, я не кажу три відсотки на фундаментальні прикладні науки, ми втратимо державу. Що таке фундаментальна наука, більшості відомо. Сьогодні нам не треба відкидати промислово-оборонний комплекс, а використати його з користю. Не каструлі, не сірники робити, а створювати найсучаснішу техніку, запроваджуючи найсучасніші технології, використавши величезні національні надбання наукових розробок. Мені вчора дорікнув індійський посол, що ми з ними підтримуємо хороші відносини, які склалися історич-

но, а Пакистану продаємо танки. Я сказав: це нас горе змушує торгувати танками. Хоча інші держави цим не гребують. Але ми, будучи третьою ядерною державою, перші у світі в односторонньому порядку зняли з бойового чергування більш як 170 стратегічних ракет. За нами хто пішов? Та ніхто. Хто нам обіцяв технології і компенсацію — і що? З нами просто перестали рахуватися. Тому сьогодні одне з головних питань — інтеграція у пріоритетних напрямках. Розірвавши схему єдиної енергетичної системи з Союзом, ми не знали, що потрапимо у такий цейтнот, коли відключається ферма, птахофабрика, в інкубаторах все гине, коли в лікарні операцію при свічках закінчують...

Хто обчислив, яка буде вигода, а яка втрата? Думаю, що втрата від розриву інтеграційної системи і в енергетиці, і в фундаментальній науці, і в АПК, і в інших галузях більша. Ми отримували, щоб ви знали, з Узбекистану щорічно від 100 до 105 тисяч тонн бавовни. Найдешевший матеріал був у нас, в Україні. Не в Росії, не в Білорусі, а в Україні. Херсонська фабрика (12 тисяч робітників) і Тернопільська (12 тисяч) давали для всього Союзу 60 відсотків бавовняної продукції. Сьогодні все це стоїть. От що таке нема інтеграції.

Ми одержували щорічно 12 тисяч зернових комбайнів. Комбайновий парк становив 110 — 115 тисяч комбайнів, 10 відсотків щорічно міняли.

Сьогодні комбайнів купуємо від 100 до 600 на рік. А сіємо 16 мільйонів. Втрачаємо мільярди... Ось що таке інтеграція... Ми одержували з Білорусі щорічно до 30 — 32 тисяч тракторів МТЗ. Сьогодні не одержуємо навіть 100 тракторів. І це також інтеграція.

Наші пшениці, соняшник, овочі задовольняли потреби майже всіх держав СНД. Це в агропромисловому комплексі. А український агропромисловий комплекс, я колись це вже казав, давав у союзний коровай за інтеграції щорічно на 25 — 26 мільярдів карбованців продукції. Це 30 — 32 мільярди доларів, повністю забезпечували і себе, Україну. Ось наш потенціал, ось що таке інтеграція. Гадаю, що нинішній парламент робитиме все розумно, виражено, щоб ця інтеграція відновлювалася, але на нових принципах, на нових умовах виробничих відносин, на новій політичній основі і на новій внутрішній і зовнішній політиці. Думаю, що ми ввійдемо до Парламентської асамблеї країн СНД як парламентська держава. Це наш обов'язок. Не можна підписувати великомасштабні договори з державами і не мати з ними єдиного законодавчого поля. Ми не можемо так співпрацювати. Про яку інтеграцію може йти мова, коли законодавчо не об'єднуються наші інтегровані системи? Ці питання, сподіваюся, наш парламент також розв'яже.

Дакуємо вам за сьогоднішню роботу. І до нових зустрічей.

Записав
Анатолій КАРАСЕНКО.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про основні напрями бюджетної політики на 1999 рік (бюджетна резолюція)

Виходячи з аналізу результатів виконання державних бюджетів України протягом 1995, 1996, 1997 років та за 5 місяців 1998 року, які засвідчують кризове економічне становище в Україні, враховуючи, що бюджет є провідним інструментом економічної політики держави, діючи відповідно до статті 95 Конституції України та статей 7 і 26 Закону України «Про бюджетну систему України», прагнучи законодавчо забезпечити впровадження бюджетної політики, спрямованої на подолання кризового стану економіки, Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити основні напрями

бюджетної політики на 1999 рік (додаються).

2. Доручити Кабінету Міністрів України до 10 вересня цього року подати до Верховної Ради України розрахунки щодо проекту Державного бюджету України на 1999 рік з таким показником граничного розміру дефіциту бюджету, який би гарантував покриття в повному обсязі видатків на соціальні програми, що сформовані на основі чинного законодавства України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
24 липня 1998 року.
№ 57-XIV

Схвалено
Постановою
Верховної Ради України
від 24 липня 1998 року
№ 57-XIV

1. Головними напрямами бюджетної політики на 1999 рік вважати:

збільшення частки соціальних витрат у загальних видатках зведеного бюджету України до розміру, достатнього для повного фінансування всіх соціальних програм поточного бюджетного року, передбачених законами України;

забезпечення переходу на планування та фінансування соціальних витрат через соціальні програми та програми національно-культурного розвитку, пов'язані з реалізацією прав і свобод громадян, гарантованих Конституцією України;

повне погашення заборго-

ваності по виплаті заробітної плати працівникам установ та організацій, що фінансуються з бюджету, та по соціальних виплатах населенню, у тому числі по пенсіях;

забезпечення узгодженості соціально-економічної, бюджетної та грошово-кредитної політики;

формування ефективної структури промислового, сільськогосподарського виробництва на основі раціональної бюджетної політики, державного протекціонізму, ефективних організаційних та економічних механізмів його практичної реалізації;

формування відповідно до Конституції України взаємовідносин між бюджетами різних рівнів у напрямі розмежування їх повноважень щодо формування та використання фінансових ресурсів з урахуванням необ-

хідності фінансування видатків державного бюджету, зміцнення місцевих бюджетів, започаткування рівних нормативів соціальної забезпеченості та визначення, виходячи з цього, обсягів фінансування;

визначення розміру субвенцій місцевим бюджетам за ціловим призначенням на фінансування охорони здоров'я з урахуванням необхідності забезпечення гарантованого державою рівня медичної допомоги населенню України;

удосконалення бюджетного процесу, впровадження науково обґрунтованої системи прогнозування показників, що беруться за основу формування доходів і видатків бюджету, забезпечення переходу до середньотрокового та перспективного фінансового і бюджетного планування;

забезпечення раціонального витрачання фінансових ресурсів шляхом посилення контролю за ефективністю їх використання;

забезпечення до 1 липня 1999 року переведення всіх рахунків органів державної влади з уповноважених комерційних банків, що здійснюють обслуговування як доходної, так і видаткової частини бюджету, до Державного казначейства України;

зменшення кількості головних розпорядників коштів Державного бюджету України до кількості відповідних вищих органів державної влади; введення мораторію на надання асигнувань для поновлення державного матеріального резерву;

включення до складу доходів відповідних бюджетів у повному обсязі сум будь-яких штрафів (у тому числі адміністративних), сум донарахованих податків і зборів (обов'язкових платежів), доходів від реалізації конфіскованого за рішенням суду або визнаного в установленому порядку безхазяйним майна, плати за надання ліцензій або інших державних дозволів;

консолідація в державному бюджеті всіх державних позабюджетних фондів, крім Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України;

забезпечення контролю з боку Державного казначейства України за надходженням і використанням коштів державних позабюджетних фондів, у тому числі Пенсійного фонду України та інших фондів, формування яких здійснюється за рахунок державних коштів;

скорочення бюджетних витрат на потреби, не пов'язані із соціальним захистом населення, розвитком науки та освіти, охороною здоров'я, соціально-культурними та екологічними програмами;

розмежування у бюджетах всіх рівнів поточних видатків та видатків розвитку з визначенням джерел, за рахунок яких вони формуються;

сприяння розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності;

Кабінету Міністрів України в проекті Державного бюджету України на 1999 рік установити обґрунтований граничний розмір дефіциту бюджету, виходячи з макроекономічних показників та основних напрямів бюджетної політики на 1999 рік.

Передбачити фінансування дефіциту бюджету з додержанням економічно безпечних умов і обсягів використання неемісійних джерел фінансування.

Встановити, що Кабінет Міністрів України в межах загальної суми запозичень, визначених державним бюджетом, може залучати для покриття дефіциту державного бюджету внутрішні та зовнішні запозичення, якщо процентна ставка по цих запозиченнях не перевищує подвоєну ставку запозичення на міжнародних фінансових ринках — «LIBOR» в іноземній валюті з урахуванням динаміки крос-курсів валют першого розділу класифікатора валют при визначенні ставок внутрішніх запозичень.

Перейти до середньо- та довгострокових державних запозичень, частка яких до кінця 1999 року має становити не менш як 50 відсотків; здійснити економічні заходи по обмеженню доходності державних цінних паперів.

2. Доходну частину Державного бюджету України на

1999 рік сформувати, виходячи із таких положень:

здійснення розрахунків щодо проекту Державного бюджету України на підставі реально визначених показників доходів;

вжиття заходів для забезпечення повноти і своєчасності надходження загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджету та державних цільових фондів.

Залучати додатково до складу доходів Державного бюджету України:

дивіденди, нараховані на акції (частки, паї), що належать державі в господарських товариствах, доходи від здавання в оренду державного майна з урахуванням результатів проведення його інвентаризації;

відшкодування юридичними особами-позичальниками витрат Державного бюджету України на виконання кредитних і гарантійних зобов'язань України внаслідок невиконання ними своїх зобов'язань щодо погашення та обслуговування таких кредитів під державні гарантії;

будь-які доходи від надання державних послуг органами виконавчої влади або уповноваженими ними особами (плата за ліцензії, адміністративні дозволи, проведення реєстрації сертифікації, митні процедури, консульські збори тощо), за винятком тих доходів, що згідно з нормами чинного законодавства зараховуються до місцевих бюджетів;

кошти, що передаються з інших бюджетів, у сумі перевищення планових доходів від прикріплених загальнодержавних податків і зборів над витратами, пов'язаними з виконанням делегованих державою повноважень;

доходи, отримані від продажу квот на ввезення імпортопродукції;

доходи в повному обсязі від адміністративних штрафів, штрафів та пені за порушення податкового законодавства, доходи від реалізації конфіскованого за рішенням суду та визнаного в установленому порядку безхазяйним майна;

суми перевищення доходів над видатками Національного банку України, що сплачуються щоквартально;

доходи від відчуження, в тому числі приватизації, об'єктів державної власності, що здійснюється відповідно до закону, в тому числі доходи від реалізації майна, що перебуває в користуванні бюджетних установ і організацій, а також доходи від реалізації майна, що перебуває в користуванні Збройних Сил України;

суми перевищення поточних доходів від реалізації державного матеріального резерву над видатками, здійсненими у зв'язку з його придбанням та зберіганням;

проценти за наданими бюджетними позиками, а також основні суми бюджетних позик, строк погашення яких настає в 1999 році.

3. Формування видаткової частини Державного бюджету України на 1999 рік здійснювати, виходячи з необхідності:

забезпечення своєчасної виплати у повному обсязі заробітної плати працівникам установ і організацій, що фінансуються з бюджету, стипендій, пенсій, інших соціальних виплат населенню;

забезпечення гарантованого державою безплатного медичного обслуговування населення, розвитку страхових засад його фінансування;

впровадження та бюджетне забезпечення ефективної демографічної політики;

продовження роботи по погашенню заборгованості держави по знецінених грошових заощадженнях громадян в установах Ощадного банку та державного страхування, а також державних цінних паперів колишнього СРСР, що діяли на території України, з виділенням зазначених видатків окремим рядком, з поданням обґрунтувань нормативу відповідних видатків на такі цілі до Верховної Ради України разом з проектом Державного бюджету України;

сприяння зайнятості населення, передусім молоді та звільнених у запас військовослужбовців;

вирішення житлових проблем громадян, у тому числі шляхом запровадження довгострокового іпотечного кредитування;

виконання зобов'язань бюджету щодо своєчасного повернення надмірно сплачених податків і зборів (обов'язкових платежів), а також бюджетного відшкодування платникам податку на додану вартість;

визначення розміру фінансування капітальних вкладень в об'єкти виробничого призначення за рахунок бюджетних коштів проводити виключно на конкурсній основі з урахуванням пріоритетності галузей народного господарства та об'єктів, що найближчим часом даватимуть віддачу, з додатковим залученням довгострокових кредитів, власних коштів підприємств, іноземних інвестицій разом із розширенням небюджетних джерел фінансування капітальних вкладень;

введення річного мораторію на надання дотацій або субсидій суб'єктам підприємницької діяльності, не пов'язаних з державним регулюванням цін; введення мораторію на надання будь-яких бюджетних позик (кредитів) строком погашення після 31 грудня 1999 року;

встановлення загального фонду оплати праці працівників центральних органів виконавчої влади, а також місцевих державних адміністрацій на рівні, що не перевищує сум асигнувань на ці потреби, передбачені Законом України «Про Державний бюджет України на 1998 рік», з урахуванням необхідності подальшого скорочення їх чисельності внаслідок проведення адміністративної реформи;

визначення видатків на національну оборону і правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави, виходячи з необхідності забезпечення достатньої обороноздатності країни, з урахуванням подальшого реформування Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ та Служби безпеки України, у тому числі ліквідації непрофільних та нефункціональних закладів і підрозділів та поєднання цих заходів з удосконаленням форм і методів соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей;

визначення необхідних обсягів коштів на розвиток матеріально-технічної бази органів державної податкової служби та митної служби; скорочення зайвих фіскальних органів, недопущення зростання чисельності апарату органів державної податкової служби України; забезпечення збільшення частки програмно-цільового фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, створення інноваційних бізнес-інкубаторів, активізація підтримки впровадження наукових дос-

ліджень Державним інноваційним фондом України; запровадження державного замовлення на закупівлю на конкурсній основі енергетичного вугілля проектною калорійності з виділенням цих видатків окремим рядком в державному бюджеті;

впровадження системи державного замовлення за участю вітчизняних товаровиробників, яка формується на конкурсних засадах. Передбачити, що першочергове право на державне замовлення належить від соціальної значимості продукції на внутрішньому ринку товарів та конкурентної здатності продукції на зовнішньому ринку.

Визначити у проекті Закону про Державний бюджет України на 1999 рік перелік захищених статей видатків бюджету та черговість їх фінансування.

Передбачити в проекті Закону про Державний бюджет України на 1999 рік умови неухильного додержання пропорційності виконання по статтях видаткової частини бюджету.

Деталізація видаткових статей Державного бюджету України на 1999 рік має бути здійснена за напрямками витрат, що перевищують 0,1 відсотка суми всіх видатків бюджету.

При неможливості в межах наявних ресурсів забезпечити у повному обсязі фінансування витрат, передбачених законодавством України, Кабінету Міністрів України подати на розгляд Верховної Ради України разом з проектом державного бюджету перелік статей видатків, які не мають джерел щодо їх фінансування, з урахуванням заборгованості минулих років по соціальних виплатах та розрахунках за державне замовлення, що були передбачені в бюджеті і не профінансовані, та таких видатків, що не були передбачені в бюджетах минулих років, а також обґрунтовані рекомендації і заходи щодо управління цим боргом та його погашення.

4. Взаємовідносини Державного бюджету України та Пенсійного фонду України у 1999 році сформувати, виходячи із таких положень:

включити до проекту Закону про Державний бюджет України на 1999 рік окрему статтю про бюджет Пенсійного фонду України, кошти якого не включаються до складу доходів і видатків Державного бюджету України;

забезпечити використання коштів Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі з додержанням принципів пропорційності та рівномірності; виключити з кошторису Пенсійного фонду України витрати, не пов'язані з виплатою пенсій, та включити суми таких витрат до складу видатків Державного бюджету України;

установити, що плановий дефіцит бюджету Пенсійного фонду України покривається за рахунок видатків Державного бюджету України, що визначаються окремим рядком.

5. Проект Державного бюджету України на 1999 рік сформувати виключно на основі чинного законодавства та Правил оформлення проекту Закону України про Державний бюджет України, затверджених Постановою Верховної Ради України від 6 травня 1996 року.

Для подальшої роботи Верховної Ради України з проектом Закону про Державний бюджет України на 1999 рік та збільшення доход-

ної частини бюджету в процесі його виконання Кабінету Міністрів України:

здійснити роботу по інвентаризації державного майна, у тому числі акцій (часток, паїв), що належать державі у господарюючих суб'єктах як на території України, так і за кордоном;

вважати першочерговими заходи щодо стабілізації соціально-економічної ситуації в Україні, проведення реформи соціального забезпечення, податкової та адміністративної реформ, розробку і подання на затвердження Верховній Раді України проекту Податкового кодексу, Соціального кодексу; приведення процедури і порядку затвердження, виконання і контролю за бюджетом у відповідність з Конституцією України, для чого розробити і подати до Верховної Ради України проект Бюджетного кодексу.

6. Кабінету Міністрів України:

внести на розгляд Верховної Ради України до 1 вересня 1998 року:

— Програму діяльності Кабінету Міністрів України;

— прогноз основних параметрів соціально-економічного розвитку України на 1999 рік;

— Державну програму приватизації на 1999 рік;

— розробити процедуру контролю за процесами формування бюджетів на всіх рівнях, а саме: на стадії складання проектів бюджетів, їх затвердження та цільового використання бюджетних коштів на стадії виконання бюджетів;

— передбачити розробку механізмів надання субвенцій;

— подати проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний матеріальний резерв» в частині введення мораторію на фінансування поновлення державного матеріального резерву;

— подати проект Закону України про включення до складу доходів відповідних бюджетів повних сум будь-яких штрафів (у тому числі адміністративних), сум донарахованих і стягнутих за результатами документальних перевірок податків, зборів, інших платежів і фінансових санкцій;

передбачити формування та подання на розгляд Верховної Ради України проекту Закону про Державний бюджет України на 1999 рік з додержанням вимог структури бюджетної класифікації, затвердженої Постановою Верховної Ради України від 12 липня 1996 року;

розробити та подати на розгляд Верховної Ради України разом з проектом Закону про Державний бюджет України на 1999 рік Правила використання залучених або гарантованих державою позик та проект Закону України про структуру та розміри державного внутрішнього боргу, джерела та строки його погашення;

розробити та впровадити систему фінансового вирівнювання для забезпечення мінімальних розмірів місцевих бюджетів, що визначаються на основі нормативів бюджетної забезпеченості на одного жителя.

7. Національному банку України:

розробити та подати на затвердження Верховної Ради України до 15 вересня 1998 року проекти основних напрямів (засад) грошово-кредитної політики на 1999 рік та план розподілу прибутків Національного банку України на 1999 рік.

Хроніка. Факти. Події

● Абуджа

Суд після «розстрілу»
і в'язниці

Чотирьох українських моряків все ще продовжують силоміць утримувати в Нігерії. За повідомленнями МЗС, звістка про їхній розстріл — лише чулки. Дипломатична комісія України продовжує роботу і безпеку українських громадян гарантує найвищі ешелони влади в Нігерії. Сьогодні над морями має відбутися суд.

● Москва

Спробуй лише надавити

«Росія не підтримає жодного силового розв'язання на території Косова всупереч думці керівництва Югославії, яке абсолютно справедливо вважає Косово частиною Югославії. Власне кажучи, так вважає і вся світова спільнота», — заявив міністр закордонних справ РФ Євген Примаков.

● Нью-Йорк

Набридло! Час припиняти

Співробітництву і відверненню конфліктів присвячено нараду ООН і регіональних організацій, яка відкривається. У цій зустрічі беруть участь представники 14 найбільших міждержавних об'єднань, таких, як: ОБСЄ, НАТО, СНД, Європейський союз, Ліга арабських країн, Організація африканської єдності, Організація американських держав. Уперше цього року на зустріч прибули дві нові делегації — від Ради Європи та Міжнародної організації франкомовних країн. Мета конференції — знайти шляхи відвернення можливих зіткнень, викликаних як національними, так і міждержавними причинами.

● Брюссель

Нема податків —
нема безробіття

Представник Європейської комісії з питань податкової політики Маріо Монті висловився за зниження податкового тягара в Європі і, перш за все, податків на прибутки. Посилаючись на дані доповіді Світового банку, представник Єврокомісії зазначив, що третя частина всіх безробітних у Європі стала наслідком надто високого податку на прибутки.

● Аддис-Абеба

Як з очей, так і з думки

Ефіопська влада готує нові масові депортації еритрейців з Ефіопії, заявив офіційний представник уряду Еритреї Ямане Гебріб. Еритрейські офіційні джерела твердять, що з початку еритрейсько-ефіопського прикордонного конфлікту ефіопською владою депортовано понад 11 тисяч еритрейців. Перед депортацією еритрейці утримувалися ефіопською владою під арештом, від 3 до 10 днів.

● Амман

Як у казці

Король Йорданії Хусейн заявив, що виявлений у нього рак «лімфома-В» виліковний. За його словами, така думка лікарів лікарні у штаті Міннесота (США), де монарх перебуває з 14 липня.

● Каракас

Невдасі не поталанило

Провідні політичні партії Венесуели об'єдналися в альянс із тим, щоб не допустити перемоги на виборах у грудні цього року відставного військового і невідомого пугачиста Уго Чавеса та його прибічників.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Політичні зубри

Екс-президент України Леонід Кравчук поки не одержав запрошення взяти участь у засіданні спеціальної комісії Державної Думи Росії щодо імплементації президенту Борису Єльцину. Однак в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» Леонід Кравчук сказав, що він поїде до Москви, якщо Борис Єльцин сам братиме участь у роботі комісії і «вважатиме за потрібне, щоб він виступив».

Нагадаємо, комісія Держдуми РФ з імплементації запросила на слухання, призначені на кінець серпня, політиків, що брали участь у підготовці й укладанні Біловезьких угод 1991 року. Серед них колишні керівники України й Білорусі Леонід Кравчук та Станіслав Шушкевич. Члени комісії обговорювали «обґрунтування постановки питання про усунення президента РФ від посади у зв'язку зі скоєнням ним тяжких злочинів». До них відносять підготовку й укладання Біловезьких угод, події в Москві вересня-жовтня 1993 року, чеченську війну, проведення радикальних економічних реформ.

З трьох президентів, що підписали в Біловезькій Пущі «вирок» Радянському Союзу, біля керма залишився лише один, але двоє інших зовсім не займаються написанням мемуарів. Так, як повідомили кореспондентів «ГУ» у Посольстві Білорусі в Україні,

Станіслав Шушкевич є одним з лідерів Соціал-демократичної партії, займається викладацькою діяльністю. У рейтингу популярності він стабільно посідає друге-третє місце. Їх взаємини з нинішнім президентом — «як у людей, що займають різні позиції». Щодо точки зору Олександра Лукашенка на події 1991 року, то в посольстві заявили: він засуджує Біловезькі угоди і вважає, що на той момент не було необхідності їх укладати. Однак будь-яких заяв Лукашенка з приводу думської комісії навряд чи слід очікувати в силу зрозумілих причин.

Говорячи про Біловезьку угоду, наш екс-президент зазначив, що документ було підписано з дотриманням усіх норм і у них із Шушкевичем «немає до Єльцина жодних претензій». Навряд чи слід очікувати й заяв Леоніда Кучми з цього питання. Хіба що в дусі його висловлювання в Москві: «Я вчитимусь у Бориса Миколайовича тримати удари критики»...

До речі, у біловезькій історії міг бути й четвертий герой — президент Казахстану. Однак далекоглядний Нурсултан Назарбаєв у ті дні, коли трійця очікувала його в Білорусі, вміло «переховувався» в Москві, спостерігаючи, чия візьме — Єльцина чи Горбачова.

Яна СТАДІЛЬНА.

Хто стане спадкоємцем
важко хворої економіки?

Сьогодні японський уряд на чолі з прем'єр-міністром Рютаро Хашимото йде у відставку. Про це оголосили ще на початку липня — після виборів, на яких Ліберально-демократична партія втратила частину місць у парламенті.

Глава ЛДП Рютаро Хашимото тоді взяв на себе провину за фактичну поразку ліберал-демократів. Найімовірнішим наступником прем'єра називають міністра закордонних справ Японії Кейдзо Обуті. Нещодавно Обуті обрано новим головою ЛДП.

Саме сьогодні японський парламент має зібратися, аби в один день призначити нового прем'єр-міністра. А той, у свою чергу, має оголосити новий склад кабінету міністрів.

У нижній палаті японського парламенту ліберал-демократи мають стабільну більшість. Тому, вірогідніше за все, саме Обуті буде висунуто на посаду прем'єра депутатами нижньої палати. Однак у верхній палаті ситуація не така однозначна. Ці депутати можуть голосувати за лідера опозиційної Демократичної партії Японії Наото Кана. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, його кандидатуру вже підтримали комуністи, центристська партія Комен, консервативна Ліберальна партія. Разом вони мають у верхній палаті 114 голосів проти 106 голосів ліберал-демократів.

Проте особливих шансів очолити уряд у Кана немає. За японською конституцією, нижня палата парламенту має вирішальне слово під час визначення кандидатури прем'єр-міністра.

Отже призначення на високу посаду фактично вкисли в Обуті. З цього ж дня на нього ляжуть усі проблеми, які досі вирішував Хашимото. І насамперед економічна криза в Японії. Обуті вже запропонував зменшити основні податки і провести реформу фінансової системи. Та спостерігачі сумніваються, чи вдасться Японії швидко стати на ноги: острівний державі передкають глибоку кризу аж до початку наступного тисячоліття. До речі, лише минулого місяця обсяг промислового виробництва в Японії зменшився на 8 відсотків.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Роботи — непочата... цілина

Днями виповнилося шість років установлення дипломатичних відносин між Україною та Казахстаном. Не ювілей і не кругла дата, але ще один привід згадати, що поєднує наші держави.

Колись українці та казахи були в переліку ста національностей, що проживали на терені однієї країни — Радянського Союзу. Наші співвітчизники тисячами їхали піднімати цілину: за це нині Казахстан їм стримано дякує. (Бо не знає, що далі робити з такою прірвою розораних земель).

На час розпаду СРСР у далекій центральноазійській республіці мешкало близько 1,5 мільйона українців — навіть більше, ніж у Канаді. З різних причин Казахстан не став таким самим оплотом нашої незалежності та «плечем», яким є заоканський Канада.

Політичних розбіжностей між Києвом та Астаною, звісно, немає. Але й спільного мало. Казахстан переважно орієнтований на співпрацю з Росією, СНД та азійськими сусідами. В Україні зв'язки з Азією слабкі (далекі!), а відносини з Москвою приязні лише до певної міри. Київ також проголошує співпрацю з НАТО і тихо зітхає, поглядаючи на ЄС. А Казахстан, навпаки, підписав Ташкентський договір і береться оживляти СНД.

Тож не дивно, що визначальну роль у наших двосторонніх відносинах

наш нині відіграє не політика, а економіка. Товарообіг становить близько 400 мільйонів доларів — не дуже значна цифра, якщо враховувати колишні зв'язки. Причому 90 відсотків українського імпорту — енергоносії. Сам Київ продає Казахстану обладнання, метал, сільськогосподарську продукцію.

Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Казахстан в Україні Натамеден Іскалієв переконаний, що обидві країни могли б здійснити щось істотніше: «Наші економіки ніби створені одна для одної. У вас є науковий потенціал, у нас — сировинна база».

Та значні проекти поки залишаються у планах. Насамперед щодо каспійської нафти та її транспортування територією України. У зв'язку зі створенням Каспійського трубопровідного консорціуму і виходом Казахстану на Чорноморський вузол транспортування розглядають питання про участь чорноморських портів України у транзиті казахстанської нафти.

Через Казахстан та Україну пролягає найкоротший залізничний маршрут з Європи до Китаю. Отже обидві країни зацікавлені у будівництві транс'європейських транспортних коридорів.

Вдихнути життя можна було б і в співробітництво в космічній галузі. Потенціал наших високих технологій у Казахстані відомий: на Байконурі випробовують українські ракети. Але відновити зв'язки до колишнього «радянського» рівня поки не вдалося.

Як зазначалося під час прес-конференції у Посольстві Казахстану в Україні, на серпень-вересень плановано провести засідання міжурядової комісії зі співробітництва. На ньому й розглядатимуть спільні проекти. Поговорити, отже, є про що, зокрема і про податки, які стримують торгівлю відносинами між Казахстаном та Україною. Сподіваємося, засідання комісії не стане черговим обміном паперами.

Надія БЕДРИЧУК.

Фото Юрія ЛУШИНА.

Куба: «курорт» мимоволі

КУБА, яка переживає економічну кризу з початку 90-х років, зіткнулася ще з однією проблемою — безробіттям: торік поневірилися без роботи 6,9 відсотка кубинців. Та водночас економісти спостерігають парадокс: на острові... повно вільних вакансій, на багатьох підприємствах бракує робочих рук.

Пояснення такому диву є. Пропозиції працювати надходять переважно з сільських районів, натомість серед безробітних — високий відсоток освічених людей. Зрозуміло, що, закінчивши університет, не підеш збирати цукрову тростину.

Методи боротьби з безробіттям на Кубі часом бувають такі, як і в капіталістичних країнах. Зокрема, на острові заохочують створення кооперативів, спільних підприємств,

які надають нові робочі місця. Частина кубинців стає фермерами. Нині державний сектор в економіці острова має лише 77 відсотків, а на початку 90-х цей показник становив 95 відсотків.

Результати не забарилася: 1997 року безробіття знизилось на 0,7 відсотка. Такий успіх, до речі, пов'язують і з загальним економічним зростанням на Кубі.

Водночас із розвитком не-

державного сектора, занепадають деякі промислові підприємства Куби. Чимало заводів уряд був змушений закрити, оскільки вони не завантажені замовленнями внаслідок економічної блокади острова. Таким чином «за бортом» нині залишається 8 тисяч працівників (торік їх було 19 тисяч).

Але найбільшою проблемою залишається зайнятість жінок та молоді, а також інвалідів. Ці люди (і не лише на Кубі) найчастіше не можуть знайти собі роботу. Тому офіційна Гавана продовжує розмірковувати, як забезпечити вакансіями всіх, хто прагне працювати.

Влас. інф.

Роль жінки в історії США

Новий поворот стався у розслідуванні «амурної справи» президента США. Колишня співробітниця Білого дому Моніка Левінська готова щиро розповісти про свій зв'язок із Біллом Клінтоном.

За деякими свідченнями, Моніка нібито вже розповіла слідчим, що мала інтимні стосунки з президентом, хоча і вія, і вона свого часу під присягою заперечувала цей факт. Подейкують, Левінська домовилася зі спеціальним прокурором Кеннетом Старром, що буде звільнена від відповідальності за колишні лжесвідчення, якщо розкаже правду.

Таким чином становищу

Біллу Клінтону не позадриш. Тепер він має свідчити перед карним судом, а це перший такий випадок в історії Америки. Щоправда, адвокати президента прагнуть уникнути присутності Клінтона в суді, пропонуючи записати розповіді господаря Білого дому на відеоплівку.

Нині спецпрокурор Старр намагатиметься довести, що Клінтон примушував Моніку лжесвідчити, хоча вона це заперечує. А якщо факт примусу буде з'ясовано, над президентом нависне реальна загроза імплементації. Його політичні супротивники в конгресі тільки й чатують на це.

У комітетах Верховної Ради України

Відбулися виїзні засідання парламентського Комітету з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту в Держкомтуризмі, Міністерстві у справах сім'ї та молоді України. Йшлося про питання, пов'язані з подальшим удосконаленням законодавства з розвитку в нашій державі туризму як однієї з пріоритетних галузей економіки та про молодіжну політику. Зокрема, до переліку законодавчих актів, які буде внесено найближчим часом на розгляд ВР, віднесено законопроекти «Про аль-

тернативну (невійськову) службу та «Про молодіжні та дитячі організації», а також зміни та доповнення до Закону України «Про туризм».

Під час зустрічі голова Держкомтуризму Валерій Цибух наголосив, що потрібно зменшити податковий тиск на галузь, надавати їй фінансову підтримку з боку держави. Голова профільного комітету Верховної Ради Іван Кириленко, посилаючись на досвід провідних країн, підтримав позицію Держкомтуризму та висловив думку

народних депутатів про необхідність фінансування туристичної галузі з Держбюджету, починаючи з 1999 року.

На засіданні в Міністерстві у справах сім'ї та молоді народні депутати — члени комітету підтримали позицію виконавчого органу щодо розв'язання проблем працевлаштування, кредитування молодих сімей та створення повноцінної мережі притулків для неповнолітніх.

Прес-служба
Верховної Ради України.

У номер

● Київ

МВФ дає «добро»?

Місія Міжнародного валютного фонду практично згодна з тим, щоб уточнений державний бюджет на 1998 рік, який передбачає скорочення дефіциту, було введено у дію указом Президента України Леоніда Кучми. Кабмін має намір протягом двох днів підготувати проект відповідного указу і звернутися до Президента з проханням підписати й видати його. Але найскладнішими питаннями, які треба розв'язати Кабінетові міністрів України для одержання кредиту МВФ за програмою розширеного фінансування, є зміни до закону про податок на додану вартість, акцизи, бюджет, а також тарифи на імпорту і експорт. Український уряд наполягає на тому, щоб засідання Ради директорів МВФ, на якому розглядатиметься можливість надання Україні кредиту EFF, відбулося у третій декаді серпня. За попередніми даними, розв'язується питання про можливість надання Україні близько 2,5—2,7 млрд. доларів. Остаточне рішення з усіх питань буде прийнято завтра на заключній зустрічі М. Шадмана-Валаві з Прем'єр-міністром Валерієм Пустойтенком.

Інвалідам уже легше

Підприємства низки всеукраїнських організацій інвалідів звільнено від сплати прибуткового податку та ПДВ. Відповідна постанова уряду передбачає: податок на прибуток з операцій продажу товарів (робіт, послуг) не платитимуть підприємства Українського товариства глухих, Спілки організацій інвалідів України та Українського товариства сліпих. Це рішення прийнято відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

● Кременчук

Повторний забір на міській доріжці

Повторні вибори міського голови Кременчука (Полтавщина) відбудуться 25 жовтня. Цю дату визначено після завершення судового розгляду результатів виборів 29 березня у всіх інстанціях. Згідно з законом, усі кандидати на посаду міського голови, які брали участь у безрезультатних виборах, можуть нарівні з іншими громадянами бути знов зареєстровані кандидатами і проводити передвиборчу агітацію.

Час писати легенди для третіх президентських виборів

Проведення виборів в умовах багатопартійності та значних соціальних змін — головна особливість третіх президентських виборів, заявили на прес-конференції фахівці Інституту політики Олег Проценко, Сергій Макеєв, Микола Томенко. Вони визначили 7—8 претендентів, які нині працюють у Верховній Раді, на президентську булаву. Самі претенденти, на думку експертів, мають низький ступінь довіри серед населення. Найбільше стартових можливостей у Леоніда Кучми, бо він може використати інструменти влади і шляхом

кадрових змін у системі державної виконавчої влади забезпечити собі підтримку в областях.

Що стосується грошової підтримки, то нинішньому Президентові буде важко фінансувати свою кампанію із державного бюджету, бо відповідні структури ретельно контролюються його конкурентами. А офіційно виділених 55 тисяч гривень вистачить хіба що на вибори до міської ради. Отож, відзначає Інститут політики, ще однією особливістю фінансування президентських виборів буде активна присутність тіньового капіталу, а також закордонних кош-

тів. Розуміючи, що Леонід Кучма має не так багато шансів, лідери держав здійснюватимуть паралельну фінансову підтримку ще одному кандидату. Але чим більше претендентів на посаду Президента, тим більше шансів у нинішнього гаранта Конституції. Втім, якщо представники лівоцентристських сил висунуть одну узгоджену кандидатуру, то у Леоніда Кучми з'явиться дуже серйозний конкурент. Ним може стати або Олександр Мороз, або Петро Симоненко.

Фахівці прогнозують, що тема фальсифікації президентських виборів

буде дуже актуальною, а тому роль міжнародних спостерігачів вони характеризують як суто формальну. Політичні партії в таких умовах будуть змушені підтримувати якогось політичного лідера, а разом з тим відбувається і структуризація суспільства. Самі виборці вважають: якщо перший президент утримувався, а другий — занадто багато говорив, то третій — повинен щось робити. Отже фахівці Інституту політики визначають у презентованому «Політичному календарі» № 10 повну передбачуваність результатів президентських виборів за відсутності нині загальнонаціональних лідерів. На їхню думку, переможе той, хто вигадатиме найкращу президентську легенду.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Оголошення

Інформація про додатковий випуск акцій ВАТ «Володимир-Волинське АТП-10707»

Характеристика емітента:

Відкрите акціонерне товариство «Володимир-Волинське АТП-10707» (надалі Товариство) створене відповідно до Указу Президента України № 699/94 від 25.11.94 р. за наказом регіонального відділення фонду Державного майна України по Волинській області № 495 від 23.10.95 р. і зареєстровано виконавчим комітетом Володимир-Волинської міської ради народних депутатів (свідоцтво про реєстрацію товариства № 05461125 від 1.11.95 р.).

Місцезнаходження товариства: 264940, м. Володимир-Волинський, Волинська обл., вул. Ковельська, 181, телефон/факс 2-06-60.

Предмет діяльності:

— здійснення внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів автомобільним транспортом;
— здійснення комерційної та зовнішньоекономічної діяльності відповідно до чинного законодавства;
— ремонт та технічне обслуговування автомобілів різних марок та модифікацій;
— надання послуг (стоянка, заправка, мийка автомобілів);
— реалізація товарів і послуг на ринках України та за її межами.

Відомості про статутний фонд:

Загальний обсяг статутного фонду становить 180760 (сто вісімдесят тисяч сімсот шістдесят) гривень.
Статутний фонд поділений на 723040

простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна. Обсяг сплаченої частки — 100%. Державної частки в статутному фонді Товариства немає.

Середньоспискова чисельність працівників — 237 осіб.

Чисельність акціонерів — 334.

Посадові особи ВАТ:

Голова правління — Свица Георгій Петрович — освіта вища, інженер-механік, виробничий стаж — 32 роки.

Головний бухгалтер — Галазюк Анастасія Гнатівна — освіта середня спеціальна, бухгалтер, виробничий стаж — 45 років.

Фактори ризику в діловій діяльності емітента:

— наявність збитків на 1.04.98 р. — 55 тис. грн.;
— наявність кредиторської заборгованості — 334 тис. грн., в т. ч.
— невивплата заробітної плати — 158 тис. грн.;

— великі втрати від перевезення пільгових категорій пасажирів.

Товариство здійснює перевезення пасажирів автомобільним транспортом у межах України, до Білорусії, Польщі. Станом на 1.04.98 року здійснено пасажирських перевезень на суму — 271,3 т. грн., перевезено пасажирів — 1657,4 т. осіб.

Дані про емісію цінних паперів:

Рішення про додатковий випуск акцій Товариства прийнято загальними зборами акці-

онерів (протокол № 1 від 10.03.98 року).

Мета додаткового випуску — збільшення статутного фонду на суму вартості частини будинку № 7 бази відпочинку «Автомобіліст» у с. Світязь для набуття права власності.

Оцінка вартості частини будинку № 7 бази відпочинку «Автомобіліст» у с. Світязь проведена регіональним відділенням Фонду державного майна України.

Обсяг додаткової емісії 2541 гривня.

Вид і категорія цінних паперів: прості іменні акції.

Номінальна вартість акції 0,25 гривні, загальна сума емісії 2541 гривня.

Кількість акцій 10164 штук.

Форма випуску: документарна, шляхом видачі сумарного сертифікату.

Число серій і порядкові номери: Серія Б номери з 723041 до 733204.

Акції додаткового випуску не пропонуються для відкритого продажу, а всі передаються у державну власність згідно з наказом ФДМ України № 114 від 10.02.98 року.

Підписка на акції понад оголошену кількість не приймається.

Послугами торговця цінними паперами емітент не користується.

Продаж акцій плановано здійснювати за номінальною вартістю.

Акціонери мають право розпоряджатися належними їм акціями згідно з Законом України «Про цінні папери і фондову біржу».

Початок продажу 3 серпня 1998 року.

Закінчення продажу 13 серпня 1998 р.

Дивіденди за акціями нараховуються за підсумками року з прибутку Товариства. Порядок і розмір виплат дивідендів приймається рішенням загальних зборів акціонерів. Місце виплати дивідендів — м. Володимир-Волинський, вул. Ковельська, 181.

Рух простих іменних акцій фіксується в реєстрі акціонерів, який веде Володимир-Волинське відділення АК АПБ «Україна», дозвіл на право ведення реєстру № 111 Р, від 8.10.96 року.

м. Володимир-Волинський, вул. Ковельська, 35, тел. 2-26-44.

Результати попередньої емісії:

Перша емісія кількістю 723040 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна на загальну суму 180760 грн. повністю сплачена.

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 78/1/95 від 27.11.95 року видане Волинським облфінуправлінням.

Підприємство випустило 723040 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна, на загальну суму 180760 грн.

У власності керівних працівників 19387 акцій, що становить 2,7% статутного фонду Товариства. Акціонерів, що володіють часткою понад 5%, у статному фонді Товариства немає.

Голова правління «Володимир-Волинське АТП-10707» Г. П. СВИЦА.

Закрито акціонерне об'єднання Акціонерний комерційний банк «ЯЛТАБАНК» собоощает, что 19 сентября 1998 года в 11.00 проводится общее собрание акционеров банка по вопросу перераспределения пакетов акций и дозвнса второй половины первой эмиссии.

Собрание состоится в помещении банка, согласно разосланным письмам.

Регистрация начнется в 10.00 по адресу: 334200, г. Ялта, ул. Руданского, 8.

Тел.: 32-60-90; 32-81-25.

Правління ЗАТ «Укртатнафта» повідомляє, що загальні збори акціонерів та засідання спостережної ради відбудуться 15 вересня 1998 року. Збори проводитимуться в представництві ЗАТ «Укртатнафта» за адресою: м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24, 5 поверх. Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів здійснюється за вищевказаною адресою 15.09.98 р. з 9.00 до 10.45. Початок зборів — 11.00.

Порядок денний загальних зборів:

1. Про експертну оцінку акцій ВАТ «Татнафтопром» та сплату акцій АТ «Укртатнафта».
2. Вибори спостережної ради.
3. Про внесення змін та доповнень до установчих документів та внутрішніх положень компанії.
4. Про розподіл прибутку АТ «Укртатнафта» за 1997 р. та формування фондів компанії у 1998 р.
5. Про реорганізацію дочірнього підприємства «Укртатнафтасервіс» і створення мережі роздрібної торгівлі нафтопродуктами.
6. Про використання недіючих технологічних об'єктів та обладнання.

Для реєстрації участі в загальних зборах акціонерів необхідно мати документ, який посвідчує особу, та документ, який підтверджує повноваження на участь в загальних зборах.

Довідки за телефонами: (05366) 2-80-39, 2-85-32, 4-10-69.
факс (044) 2-83-02, 2-80-20, 246-89-96.

СП «Бізнес-разом» (ідентифікаційний код 22839884) ліквідується. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: м. Чернівці, вул. Миколайчука, 2-а.

Реклама в газеті «Голос України»
тел. 441-89-34,
факс (044) 449-85-62.

У номер

• Запоріжжя

Вібріон полює на пляжників

Категорично заборонено купатися на лівому березі Дніпра в районі Кривої бухти в Запоріжжі. Там було виявлено холерний вібріон. На щастя, повідомив головний санітарний лікар міста Валерій Близнюк, вібріон — не патогенний для людини. Щоб не допустити неоправданого, всіх хворих, які поступають до лікарень, ретельно обстежують. Збільшено кількість контрольних проб води. Під постійним наглядом перебуває побережжя Дніпра, де багато човнових причалів, більшість з яких останніми роками занепадає. А тому всім власникам причалів видані відповідні приписи. Не обійшлося й без штрафів.

• Миколаїв

Сироїжок забажалось...

Одразу 11 мешканців Кривого Озера, втім числі троє дітей, опинилися в лікарні, четверо — в дуже важкому стані. Одна з потерпілих набрала отих грибів, зовні схожих на сироїжки й печериці, в недалекому лісі і пригостила, окрім своєї сім'ї, ще й сусідів... Торік від зібраних там грибів померло троє дітей, траплялися смертельні випадки й раніше, та це вочевидь не для всіх стало уроком.

П'ять осіб загинуло

в зернохосвищі села Безводне Миколаївської області, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в МінНП. Коли діставали зерно торішнього врожаю (ячмінь і кукурудза) з приватного зернохосвища — колодязь глибиною 6 метрів — знепритомнів найманий робітник. Намагаючись витягнути потерпілого, ще 4 чоловіки спустилися до сховища і також знепритомніли. Проводиться слідство.

• Херсон

Нова база морської медицини

Районна лікарня Суворовського району Херсона, яка свого часу обслуговувала водників, тепер виконує роль базового медичного закладу. Нещодавно прийнято рішення про створення тут філії Українського науково-дослідного інституту морської медицини. Це дасть можливість не тільки професійно проводити профілактичні огляди плавскладу морського, річкового та рибпромислового флотів, курсантів двох морехідних училищ, а й вести серйозні наукові дослідження.

Поправка

У нашій газеті № 83 за 5 травня ц. р. в матеріалі «Модне» захоплення не на користь молоді під рубрикою «Обережно: зло» було допущено помилку. Йшлося в матеріалі про те, що «...чимало учених також намагаються підірвати... на виготовленні наркотиків. За це, зокрема, було притягнуто до кримінальної відповідальності колишнього декана біологічного факультету Львівського університету».

Як з'ясувалося пізніше, у грудні 1996 року Залізничним районним судом м. Львова було притягнуто до кримінальної відповідальності за ст. 229-20, ч. 2 КК України (незаконне виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів) Струбицького Івана Володимировича, кандидата біологічних наук, який на той момент обіймав посаду старшого наукового співробітника біологічного факультету Львівського державного університету ім. Івана Франка.

Редакція газети просить вибачення у колишніх деканів біологічного факультету і керівництва Львівського державного університету імені Івана Франка.

Український телевізор: наша справа прокукурикувати...

НЕЩОДАВНІЙ президентський указ, покликаний захистити вітчизняних виробників телевізійної техніки, схоже, особливого ентузіазму в них не викликає. Згідно з документом, оборот від реалізації українських кольорових телевізорів до 1 січня 2000 року звільняється від акцизного збору. Втім ця пільга стосується лише виробників, котрі щомісяця виготовлятимуть не менш як 5 тисяч телеприймачів.

Разом з тим більшість українських підприємств оборонного комплексу, на яких «клепалася» основна маса «голубих екранів», навряд чи зможуть у визначені указом терміни наростити необхідні потужності. Пріміром, телевізійне виробництво одного з колишніх флагманів харківського ВПК — ВО «Комунар» — перебуває у напівза-

консервованому стані. За весь 1997 рік випустило лише 2,5 тисячі кольорових «Берізок». Стан справ на інших таких заводах, стверджують фахівці, ще гірший. Торік на ВО було розроблено телевізор нового покоління, що відповідає вимогам сучасних світових телевізійних стандартів. Проте справа до серійного виробництва не дійшла.

— Такі примарні пільги вигідні лише комерційним структурам, зайнятим на викрутковому збиранні телевізійних приймачів з імпортованих комплектуювальних, — вважає заступник головного інженера заводу Олексій Трохименко, — і

не сприяють розвитку галузі в цілому, бо положення указу не в змозі виконати більшість традиційних виробників.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Закордонне меню для нашого малюка, або Як першопрохідники в організації випуску продуктів дитячого харчування аутсайдерами стали

(Початок на 1-й стор.).

...Наводжу довідки: а такі справді не випускають. Чому? Адже добре пам'ятаю, як років чотири тому з'явилася унікальна на той час продукція СП «Одіталат» вперше на прилавках магазинів, як її зустріли споживачі: недешево, говорили, зате якість, термін зберігання! І коли для власного споживання дорослі продовжували купувати розливе молоко, то для малюків брали, зазвичай, «Пармалат». А потім стало надходити таке молоко з Харкова, Черкаса, інших міст України, Прибалтики. І, дивись, замість «Пармалату» дехто почав брати «Волошкове поле» чи ще якимсь. Теж тривалого зберігання, але на копійок 20—30 дешевше. Дивувалася: як це, везуть хтозна-звідки, а дешевше?

Згодом одна зі сторін СП, італійська, й виставить оту причину — недалекоглядну цінову політику — як одну з основних, що призвела до неефективної роботи, а потім і взагалі до припинення виробничої діяльності «Одіталату».

Ще б пак! Хто реалізовувати-ме молоко по 25 копійок за літр, коли з бочки його можна продати вдвічі дорожче?

Подібна ситуація й на Балтському молочно-консервному комбінаті, що разом з таким самим у Хоролі на Полтавщині залишається монополістом з виробництва в Україні сухих замінників материнського молока. Там теж воліли платити за сировину якнайменше, а прибутки одержувати якнайбільші. І ціяк не бажали поділитися акціями з виробниками тієї сировини — сільгосппідприємствами, до ре-

чі, зі спеціально визначеної екологічно чистої зони. І теж опинилися біля розбитого корита: втратили постачальників, посадили виробництво на голодну пайку. Отож тепер вдень зі свічками не знайдеш популярний у минулому «Дітолакт».

Є на Одещині консервний завод дитячого харчування. Про його «Рум'яні щічки» — фруктово-овоче пюре — й досі, бува, мамки запитують у магазинах, а там тільки руками розводять: давно самі не бачили. Консервники наводять безліч «об'єктивних» причин жалюгідного становища, та насправді вона одна — невміння господарювати за нових умов. Отож перевели матері дитяче меню на американські, ізраїльські, німецькі, польські, ще якісь там виробни.

Не варто лаяти закордонну продукцію дитячого харчування загалом. Але ось свідчення фахівця — заступника директора НДІ «Консервпромкомплекс» Людмили Стоянової: імпортовані продукти часто зовсім не придатні для наших малюків. При їх виготовленні використовують сильні алергени — концентровані, зокрема цитрусові соки, які у нас в дитячому харчуванні взагалі заборонені. До того ж, в них забагато крохмалю, пектину — до 2 відсотків, а допустимо лише 0,5 відсотка. Треба відновлювати випуск вітчизняних продуктів дитячого харчування, що за останні роки скоротився у 50 разів.

На Одещині, схоже, до цього роблять нині кроки. Створено промислово-консервну групу «Дитконсервпром», до якої увійшли сільськогосподарські та переробні підприємства, науково-дослідні заклади, банк, торговельні фірми. Мислиться, що спільними зусиллями на взаємовигідних засадах вдасться відновити славу регіону як постачальника різноманітних продуктів дитячого харчування і для внутрішніх потреб, і на зовнішній ринок. Необхідні в цьому напрямку і загальнодержавні заходи. Фахівці пропонують, зокрема, звільнити виробництво продуктів для малюків від ПДВ, як це зробили у Молдові, Росії, Прибалтиці, запровадити цільові замовлення й дотації на харчування дітей, як у більшості країн Заходу, удосконалити взаєморозрахунок за поставлену продукцію, передбачити кредитні та інші пільги. Тоді не будемо хапатися за голову: вимираємо! Адже, за свідченням професора Валентини Отт, головного дитячого дієтолога України, тільки 10—15 відсотків новонароджених у нас нині можна вважати відносно здоровими. Але й вони нерідко стають незабаром хворими через неповноцінне чи навіть небезпечне харчування.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Голос України

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

В. о. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора),
Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА,
В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), С. ПИСАРЕНКО,
А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44,
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописи не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного
друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 197235.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311144.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0